

شماره چاپ: ۹۴۴

شماره ثبت: ۴۰۵

دوره هشتم - سال دوم

تاریخ چاپ: ۱۳۸۹/۱/۲۳

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح افزایش کارآمدی شوراهای اسلامی استان‌ها»

کد موضوعی: ۲۶۰

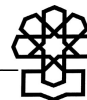
شماره مسلسل: ۱۰۲۱۴

اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۹

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۱	مقدمه
۳	شورای استان
۳	الف) ارزیابی کلی
۴	ب) ارزیابی تفصیلی
۱۰	شورای عالی استان‌ها
۱۲	نتیجه‌گیری

اظهاری نظر کارشناسی درباره: «طرح افزایش کارآمدی شوراهای اسلامی استان‌ها»

چکیده

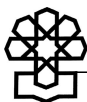
این طرح با هدف تقویت شوراهای اسلامی استان‌ها تهیه شده است. نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی در چارچوب این طرح برای تقویت شورای استان موادی را در حوزه اختیارات و وظایف شورای استان، بودجه، انتخاب اعضای شورای استان و صلاحیت‌های اعضای شورای استان و اختیارات شورای عالی استان‌ها پیشنهاد کرده‌اند. این گزارش در دو بخش ارزیابی کلی و تفصیلی به بیان نقاط ضعف و قوت این طرح و احتمالاً ارائه پیشنهادها می‌پردازد.

مقدمه

از سال ۱۳۶۱ که اولین قانون شوراها در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید تا سال ۱۳۷۵ که «قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران» تصویب شد و از آن پس با تشکیل شوراهای شهر و روستا در سراسر کشور تاکنون، قوانین و مقررات ناظر به شوراها بارها دچار تغییر و اصلاح شده که البته روند این تغییرها همواره به سمت کاهش اختیارات شوراها در همه سطوح بوده است.

مطابق قانون اساسی، شوراها «از ارکان تصمیم‌گیری و اداره امور کشورند» و فصل جداگانه‌ای نیز به آن اختصاص داده شده است. شوراها از این نظر که در زمره ارکان تصمیم‌گیری هستند با قوه مقننه ارتباط تنگاتنگی دارند. چنان‌که در تبصره ماده (۱۲) قانون تشکیلات شوراهای اسلامی ۱۳۶۱ «مجلس شورای اسلامی در حکم مافوق شورای عالی استان‌ها می‌باشد». در بند «۱۵» ماده (۱۹) قانون یاد شده نیز در بیان وظایف و اختیارات کلی شوراها، شوراهای شهر و روستا را موظف به دادن گزارش‌های لازم و ارائه انتقادات و اشکالات مربوط به حوزه فعالیت خود به نماینده یا نمایندگان آن حوزه در مجلس شورای اسلامی کرده است.

مضافاً اینکه ماده (۵۱) این قانون نیز در راستای اصل یکصد و دوم قانون اساسی به نماینده شورای عالی اسلامی استان‌ها حق حضور در مجلس و دفاع از طرح‌های ارائه شده توسط شورای

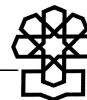

عالی استان‌ها را اعطا کرده بود.

اما موارد قانونی یاد شده در اصلاحات بعدی قانون حذف شدند و جایگاه و نقش شوراهای در ارتباط با دو قوه مقننه و مجریه بسیار کمرنگ شد. با کاهش نقش تصمیم‌گیری شوراهای، نقش اجرایی و نظارتی آنها نیز رنگ باخت و نتیجه این شد که شوراهای در قوانین و مقررات موجود به ارکانی اساسی و عمدتاً مشورتی بدل شدند که نقش آنها نه «تمرکززدایی» از اختیارات تصمیم‌گیری و اجرایی نهادهای مرکزی، بلکه گونه‌ای «تراکم‌زدایی» از یکسری اختیارات حاشیه‌ای نهادهای دولتی مرکزی و نمایندگان آنها در استان‌هاست که با هزینه‌های سنگین بر دوش شوراهای شهر و روستا بنا شده است. البته اهمیت سیاسی تشکیل شوراهای و مشارکت دادن مردم در برخی امور محلی و ملزم شدن مأموران دولت به رعایت تصمیمات آنها قابل انکار نیست، ولی این مشارکت‌ها به گونه‌ای نیست که ساختار اداری کشور به شکلی عینی «نامتمرکز» شود.

اما تا آنجا که به قوه مقننه مربوط می‌شود باید گفت نوعی تشابه ظاهری میان شوراهای به‌عنوان رکن تصمیم‌گیرنده محلی و مجلس شورای اسلامی به‌عنوان رکن قانونگذار ملی وجود دارد. اصولاً پارلمان‌ها دارای سه وظیفه شناخته شده‌اند: قانونگذاری، نظارت. از نظر قانونگذاری شوراهای به‌ویژه شورای شهر، چنان‌که گفته شد از وظایف و اختیاراتی برخوردارند که صورت تصویب‌نامه‌ای دارد و عمدتاً ناظر به فعالیت‌های شهرداری است، جز اختیار شورای عالی استان‌ها در ارائه طرح به مجلس شورای اسلامی که آن هم باید کاملاً در چارچوب اختیارات شوراهای باشد. از نظر نظارتی، شوراهای نظارتی بر ارکان اجرایی بجز شهرداری ندارند. خدمت‌رسانی به امور محلی نیز به‌صورت فردی است یا گروهی که در هیچ‌کدام از این نوع خدمت‌رسانی‌ها اعضای شوراهای مختلف به دلیل نداشتن اهرم‌های مؤثر تصمیم‌گیری و اجرایی چه به‌صورت مستقل و چه در ارتباط با قوای مقننه و مجریه موفق نیستند، مگر با افزایش اختیارات شوراهای در این دو سطح که در این صورت شوراهای می‌توانند تا حدودی برخی از خواسته‌های محلی را به سمت خود سوق دهند و از مراجعات عمومی به نمایندگان مجلس بکاهند.

با توجه به این مقدمه درباره ضرورت تقویت شوراهای به ارزیابی طرح «افزایش کارآمدی شوراهای اسلامی استان‌ها» که در حول دو محور شورای استان و شورای عالی استان‌ها تهیه شده، می‌پردازیم.

شورای استان

الف) ارزیابی کلی

۱. مهمترین ویژگی این طرح، افزایش اختیارات قانونی شورای استان است. در قانون موجود وظایف و اختیارات شورای استان محدود به بررسی مسائل و مشکلات استان و ارائه پیشنهادهای لازم به شورای عالی استانها و نظارت بر حسن اجرای تصمیمات شورای عالی استانها و ایجاد ارتباط و هماهنگی میان شوراهای شهرستان در حدود استان و غیره است و این اختیارات و وظایف، ماهیت الزام آور برای نهادها و سازمانهای دولتی دیگر ندارد، اما در طرح موجود اختیارات تعریف شده ماهیت الزام آور برای نهادهای دیگر داشته و باعث می شود شورای استان از یک نهاد مشورتی و غیرمؤثر به نهادی نظارتی قوی و مؤثر در سطح استان تبدیل شود.

۲. حداقل اعضای شورای استان در قانون موجود پنج نفر است، اما در این طرح حداقل اعضای شورای استان به ۹ نفر افزایش یافته است.

۳. در قانون فعلی شوراها، اعضای شورای استان از اعضای شوراهای شهرستانهای تابعه انتخاب می شوند و خود اعضای شورای شهرستانها نیز منتخب نمایندگان شوراهای اسلامی شهرها و بخشهای واقع در محدوده آن شهرستان هستند. اما در طرح موجود، اعضای شورای استان به طور مستقیم از نمایندگان شوراهای شهرها و روستاهای واقع در محدوده آن شهرستان انتخاب شده و واسطه‌ای به نام شورای شهرستان وجود نخواهد داشت.

۴. در قانون فعلی ملاک انتخاب اعضای شورای استان، ملاک جمعیتی نبوده و هر شهرستان در حالت طبیعی خود یک عضو در شورای استان خواهد داشت. اما در طرح مذکور ملاک انتخاب اعضای شورای استان ملاک جمعیتی بوده و هر شهرستانی متناسب با جمعیت خود، نماینده‌ای در شورای استان خواهد داشت.

۵. برخلاف قانون فعلی شوراها که عضویت در آنها افتخاری بوده و شغل محسوب نمی شود، در این طرح عضویت در شورای استان شغل محسوب شده و دولت مکلف است ردیفی مستقل در بودجه سالیانه کشور به شورای استان اختصاص دهد.

۶. در قانون موجود شوراها صلاحیت نامزدهای شورای استان همان صلاحیت‌های نامزدهای عضویت در شورای شهر و روستاست چرا که آنها در نهایت از این اعضا انتخاب می شوند، اما در طرح موجود برای نامزدهای عضویت در شورای استان شرایط اختصاصی در نظر گرفته شده است.

ب) ارزیابی تفصیلی

در این ارزیابی یک به یک مواد مهم طرح پیشنهادی مربوط به شورای استان با مواد قانون شوراها مورد مقایسه قرار گرفته و نقاط ضعف و قوت آنها بیان شده و پیشنهادهای اصلاحی ارائه می‌شود.

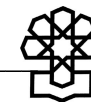
نقاط ضعف و قوت و پیشنهادهای	قانون شوراهای اسلامی	رديف	طرح «افزایش کارآمدی شوراهای اسلامی استانها»
<p>نقطه قوت:</p> <p>۱. انتخاب مستقیم اعضای شورای استان از نمایندگان شوراهای شهرها و روستاهای شهرستان‌های تابعه باعث تقویت شورای استان می‌شود چرا که انتخاب آنها در واقع از طریق خود مردم صورت می‌گیرد و واسطه و حائلی به نام شورای شهرستان بین شورای شهر که به انتخاب مستقیم مردم صورت می‌گیرد و شورای استان وجود نخواهد داشت و اعضای شورای استان بجای پاسخگوی به شورای شهرستان به خود مردم پاسخگو خواهند بود.</p> <p>۲. تعیین ملاک جمعیت در انتخاب اعضای شورای استان باعث می‌گردد که تعداد اعضای شورای استان متناسب با جمعیت شهرستان‌های تابعه آن باشد و از این رو عدالت بین شهرستان‌های یک استان برقرار گردد.</p> <p>نقطه ضعف و پیشنهاد اصلاحی:</p> <p>۱. انتخاب اعضای شورای استان از نمایندگان شوراهای روستا این ایراد را دارد که آنها از حق یکسان و برابر با</p>	<p>ماده (۱۱)</p> <p>شورای استان از نمایندگان منتخب شوراهای شهرستان‌های تابعه که در مرحله اول با رأی اکثریت مطلق و در صورت عدم احراز، در مرحله دوم با اکثریت نسبی از بین اعضای شورای شهرستان انتخاب و معرفی شده‌اند تشکیل می‌شود.</p>	<p>ماده (۱)</p> <p>اعضای شورای استان از نمایندگان منتخب شوراهای اسلامی شهر و روستای شهرستان‌های تابعه هر استان متناسب با جمعیت آنها، انتخاب می‌گردند. هر شهرستان با جمعیت کمتر از ۲۵۰ هزار یک نماینده و به ازای هر ۲۵۰ نفر مازاد نیز یک نماینده افزوده می‌شود.</p> <p>تبصره - به شهرستان‌های بالای یک میلیون نفر جمعیت، به ازای هر ۵۰۰ هزار نفر مازاد یک نماینده اضافه خواهد شد و در هر حال از یک شهرستان بیش از هفت نماینده به شورای استان راه نمی‌یابد.</p>	<p>۱</p>

نقاط ضعف و قوت و پیشنهادات	قانون شوراهای اسلامی	رديف	طرح «افزایش کارآمدی شوراهای اسلامی استان‌ها»
<p>اعضای شوراهای شهر در انتخاب اعضای شورای استان برخوردار می‌شوند درحالی که از لحاظ جمعیتی برابر با جمعیت شهرها نیستند. لذا پیشنهاد می‌شود که بجای اعضای شوراهای اسلامی روستا اعضای شوراهای بخش آورده شود که دربرگیرنده چندین روستاست.</p> <p>۲. این شرط که نباید از یک شهرستان بیش از هفت نماینده به شورای استان راه یابد، شرط معقولانه نمی‌باشد. بجای آن برای جلوگیری از اکثریت یافتن اعضای یک شهرستان در شورای استان، پیشنهاد می‌شود این شرط آورده شود که نمایندگان یک شهرستان در شورای استان نباید اکثریت مطلق را در آن برعهده داشته باشند.</p>			
<p>نقطه قوت:</p> <p>۱. علاوه بر تعیین ملاک جمعیتی برای انتخاب اعضای شورای استان که افزایش تعداد اعضای شورای استان به همراه خواهد داشت، تعیین حداقلی ۹ نفره برای اعضای شورای استان در این ماده هم همین نقش را دارد. افزایش تعداد اعضای شورای استان به‌طور کلی موجب تقویت شورای استان خواهد شد.</p> <p>نقطه ضعف و پیشنهاد اصلاحی:</p> <p>۲. تبصره این ماده که آمده است «در صورتی که استان فقط یک شهرستان داشته باشد اعضای شورای استان</p>	<p>تبصره «۱» ماده (۱۱)</p> <p>تعداد اعضای شورای استان حداقل پنج نفر است چنانچه یک استان کمتر از پنج شهرستان داشته باشد کسری تعداد اعضای شورای استان تا پنج نفر به نسبت جمعیت از شورای شهرستان‌های زیربط تأمین می‌شود در هر صورت هر شهرستان نباید بیش از دو نماینده در شورای استان داشته باشد و در صورتی که استان فقط یک شهرستان داشته باشد اعضای شورای استان همان اعضای شورای شهرستان خواهند بود.</p>	۲	<p>ماده (۲)</p> <p>تعداد اعضای شورای استان حداقل ۹ نفر است. چنانچه یک استان کمتر از ۹ شهرستان داشته باشد و جمعیت شهرستان‌های آن به‌گونه‌ای باشد که منجر به تشکیل شورای ۹ نفره نگردد، به ترتیب به شهرستان‌های دارای جمعیت بیشتر تا رسیدن به حد مورد نظر یک نماینده اضافه می‌گردد.</p> <p>تبصره - در صورتی که استان فقط یک شهرستان داشته باشد اعضای شورای استان همان اعضای شورای شهرستان خواهند بود.</p>

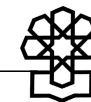
نقاط ضعف و قوت و پیشنهادهای	قانون شوراهای اسلامی	طرح «افزایش کارآمدی شوراهای اسلامی استان‌ها»	ردیف
<p>همان اعضای شورای شهرستان خواهند بود»، تبصره صحیحی نمی‌باشد. چرا که انتخاب اعضای شورای استان در این طرح از طریق انتخاب اعضای شوراهای شهر و روستا (بخش) صورت می‌گیرد. بنابراین اعضای شورای شهرستانی وجود نخواهد داشت تا اعضای شورای استان از آن انتخاب شود. از این رو بجای این تبصره پیشنهاد می‌شود این آورده شود:</p> <p>«در صورتی که استان فقط یک شهرستان داشته باشد اعضای شورای استان از اعضای شوراهای شهر و بخش همان شهرستان انتخاب می‌گردد».</p>			
<p>نقطه قوت:</p> <p>دلیل شغل محسوب نمودن عضویت در شورای استانی و ایجاد ردیف مستقل در بودجه کشور برای آن، به خاطر این است که تقویت شورای استانی تنها با افزایش اختیارات قانونی محقق نمی‌شود و اگر افزایش اختیارات همراه با افزایش اعتبارات مالی و بودجه‌ای نباشد نمی‌توان چندان به کارآمدی آن امیدوار بود. از سوی دیگر جهت تحقق اهداف اصلی شوراهای استان نماینده باید به شکل تمام‌وقت به آن اشتغال داشته باشد و لذا از حالت افتخاری خارج خواهد شد.</p> <p>نقطه ضعف و پیشنهاد اصلاحی:</p> <p>اختصاص ردیف مستقل برای شورای استان در بودجه</p>	<p>ماده (۱۴) مکرر</p> <p>عضویت در کلیه شوراهای موضوع این قانون افتخاری است و شغل محسوب نمی‌شود</p>	<p>ماده (۳)</p> <p>عضویت در شورای استان شغل محسوب می‌گردد. دولت مکلف است ردیف مستقلی در بودجه سالیانه کشور به شورای هر استان اختصاص دهد</p>	<p>۳</p>

نقاط ضعف و قوت و پیشنهادهای	قانون شوراهای اسلامی	طرح «افزایش کارآمدی شوراهای اسلامی استانها»	ردیف
<p>سالیانه کشور مغایر با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی بوده چراکه این طرح متضمن ایجاد بار مالی بر بودجه عمومی بوده و منابع درآمدی برای تأمین این بار مالی در این طرح مشخص نشده است. از این رو پیشنهاد می‌شود منابع درآمدی برای تأمین این بار مالی مشخص شود.</p>			
<p>نقطه ضعف و پیشنهاد اصلاحی: در انتهای این ماده، منظور از عبارت «پیگیری مصوبات» مشخص نیست. پیشنهاد می‌شود عبارت یاد شده به صورت عبارت «پیگیری اجرای مصوبات» اصلاح شود.</p>	—————	<p>ماده (۴) شورای اسلامی هر استان دارای یک دبیرخانه خواهد بود که زیر نظر رئیس شورای استان عهده‌دار مسائل اداری شورا و پیگیری مصوبات آن خواهد بود</p>	۴
<p>نقطه ضعف و پیشنهاد اصلاحی: هرچند شورای استان به جهت دارا بودن جایگاه مهم در سطح استان نیازمند تجربه و تحصیلات بیشتری نسبت به شورای شهر و شورای روستاست اما تعیین شرایط اختصاصی مثل حداقل ۳۰ سال سن و دارا بودن مدرک کارشناسی ارشد و یا معادل آن برای نامزدهای عضویت در شورای استان این ایراد را دارد که این شرایط ممکن است موجب محدود شدن گزینه‌های عضویت یا حذف همه نامزدهای عضویت در شورای استان گردد چراکه اعضای شورای استان از اعضای شورای شهر و روستا انتخاب می‌شود و این اعضا دارای شرایط متفاوت با اعضای شورا استان برای انتخاب هستند، مثل حداقل</p>	<p>ماده (۲۶) انتخاب‌شوندگان هنگام ثبت‌نام باید دارای شرایط زیر باشند: ب) حداقل سن ۲۵ سال تمام ه) دارا بودن سواد خواندن و نوشتن برای شوراهای روستاهای تا دویست خانوار و داشتن مدرک دیپلم برای شوراهای روستاهای بالای دویست خانوار، داشتن حداقل مدرک فوق‌دیپلم یا معادل آن برای شورای شهر تا بیست هزار نفر جمعیت، داشتن حداقل مدرک لیسانس یا معادل آن برای شوراهای شهرهای بالای بیست هزار نفر جمعیت</p>	<p>ماده (۷) شرایط اختصاصی نامزدهای عضویت در شورای استان به شرح زیر است: الف) حداقل سن ۳۰ سال تمام و حداکثر ۷۵ سال، ب) دارا بودن حسن شهرت در حوزه انتخابیه، ج) دارا بودن مدرک کارشناسی ارشد یا معادل آن تبصره «۱»- مدرک تحصیلی کارشناسی یا معادل آن به شرط داشتن چهار سال سابقه خدمت اجرایی در سطح کارشناسی و بالاتر در بخش‌های خصوصی یا دولتی و یا چهار سال سابقه فعالیت آموزشی و یا پژوهشی با تأیید مراجع ذیربط می‌تواند جایگزین مدرک کارشناسی ارشد باشد.</p>	۵

نقاط ضعف و قوت و پیشنهادات	قانون شوراهای اسلامی	طرح «افزایش کارآمدی شوراهای اسلامی استان‌ها»	ردیف
<p>۲۵ سال، دارا بودن سواد خواندن و نوشتن برای شورای روستاهای تا دویست خانوار، مدرک دیپلم برای شورای روستاهای بالای دویست خانوار، مدرک فوق دیپلم برای شورای شهر تا بیست هزار نفر جمعیت و مدرک لیسانس یا معادل آن برای شورای شهر بالای بیست هزار نفر جمعیت. از این رو شرایط سنی و به‌ویژه تحصیلی برای نامزدهای عضویت در شورای استان به‌گونه‌ای تعیین نشود که موجب محدود شدن یا حذف همه گزینه‌های عضویت در شورای استان گردد.</p>		<p>تبصره «۲»- سابقه نمایندگی مجلس شورای اسلامی یا شورای شهر و روستا مشروط به دارا بودن حداقل مدرک فوق‌دیپلم، برای شرکت در انتخابات شورای استان کافی است</p>	
<p>نقطه ضعف و پیشنهاد اصلاحی: در ابتدای متن این ماده مشخص نشده که منظور از عبارت «هیئت رئیسه» کدام هیئت رئیسه است، موقت یا دائم یا هر دو؟ بنابراین پیشنهاد می‌شود در مورد هیئت رئیسه موقت، در متن قانون وظایف و تکالیف احصا شوند و حتی‌الامکان صرفاً در مورد هیئت رئیسه دائم از سازوکار پیش‌بینی شده در این ماده استفاده شود.</p>	—	<p>ماده (۱۱) وظایف هیئت رئیسه شورا و نحوه اداره جلسه، رأی‌گیری، بررسی پیشنهادات و مسائل مرتبط با آنها به موجب دستورالعملی تعیین می‌شود که به تصویب شورای عالی استان‌ها می‌رسد</p>	۶
<p>نقطه ضعف و پیشنهاد اصلاحی: اجازه حضور پنج عضو شورای استان در جلسات شورای برنامه‌ریزی استان در واقع افزایش نقش این شوراها در تصمیمات مربوط به استان می‌باشد اما باید در نظر داشت شرکت پنج نفر از اعضای شورای استان با حق رأی نوعی فعالیت اجرایی محسوب گردیده و با</p>	<p>بند «۷» ماده (۷۸) عضویت رئیس شورای استان در جلسات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان بدون حق رأی</p>	<p>تبصره بند «۱» ماده (۱۶) پنج نفر از اعضای شورای استان با حق رأی و اظهارنظر در جلسه شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان شرکت می‌کنند</p>	۷

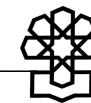
نقاط ضعف و قوت و پیشنهادهای	قانون شوراهای اسلامی	طرح «افزایش کارآمدی شوراهای اسلامی استانها»	ردیف
<p>وظایف نظارتی واگذاری شده به آن در بند «۶» منافات دارد. در واقع از یک طرف نمی‌توان به یک نهاد نقش نظارتی را واگذار کرد و در همان حال برای آن نقش اجرایی نیز در همان حیطه تعریف کرد. از طرف دیگر شورای برنامه‌ریزی استان در گستره استانی اعمال‌کننده اختیارات رئیس‌جمهور می‌باشد. بنابراین حکم مذکور مغایر اصل یکصد و بیست و ششم قانون اساسی خواهد بود و پیشنهاد حذف آن می‌گردد</p>			
<p>نقطه قوت: بند «۶» ماده (۱۶) که نظارت بر عملکرد مدیران اجرایی استان را برای اعضای شورای استان فراهم می‌کند و ماده (۱۷)، (۱۸) و (۱۹) طرح که فرآیند نظارت بر عملکرد مدیران را تا چگونگی برکناری آنان در مجلس توضیح می‌دهد، وظیفه و اختیار جدیدی برای شورای استان تعریف می‌کند. این وظیفه تعریف شده، جایگاه شورای استان را به شدت ارتقا داده و موجب می‌شود که مدیران اجرایی استان خود را علاوه بر مقامات اجرایی بلندپایه در مرکز، در برابر اعضای شورای استان نیز پاسخگو بدانند. این الزام پاسخگویی مدیران اجرایی به اعضای شورای استان توسعه و پیشرفت استان را به همراه خواهد داشت</p>	—	<p>بند «۶» ماده (۱۶) نظارت بر عملکرد مدیران اجرایی استان و ارائه تذکر و یا طرح سؤال از آنها و مواد (۱۷)، (۱۸) و (۱۹)</p>	۸

شورای عالی استان‌ها

۱. بندهای «۱»، «۲»، «۳»، «۴»، «۵» و «۶» ماده (۲۰) و تبصره‌های «۱» و «۷» آن در قانون شوراها موجود بوده و لزومی به بیان دوباره آنها در طرح نیست.
۲. تبصره «۹» که در آن نماینده شورای عالی استان حق حضور در مجلس و دفاع از طرح‌های پیشنهادی شورا دارد، در ماده (۵۱) قانون تشکیلات شوراهای اسلامی ۱۳۶۱ وجود داشت و در اصلاحات بعدی حذف گردید.

ردیف	طرح «افزایش کارآمدی شوراهای اسلامی استان‌ها»	قانون شوراهای اسلامی	نقاط ضعف و قوت و پیشنهادهای
۳	تبصره «۱» ماده (۲۰) سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است یک نسخه از پیش‌نویس لوایح برنامه‌های توسعه و بودجه عمومی کشور و استان‌ها را پس از تهیه در اختیار شورای عالی استان‌ها قرار دهد. شورای استان‌ها پیشنهادهای اصلاحی خود را در مورد برنامه بودجه مذکور به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و مجلس شورای اسلامی اعلام خواهد کرد	بند «۵» ماده (۷۸) مکرر ۲ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است یک نسخه از پیش‌نویس لوایح برنامه‌های توسعه و بودجه عمومی کشور و استان‌ها را پس از تهیه در اختیار شورای عالی استان‌ها قرار دهد. شورای عالی استان‌ها پیشنهادهای اصلاحی خود را در مورد برنامه و بودجه مذکور به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اعلام خواهد کرد	نقطه ضعف و پیشنهاد اصلاحی: با توجه به تغییر و تحولات ساختار اداری کشور طی سالیان اخیر، پیشنهاد می‌شود نام «سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور» از صدر تبصره «۱» این ماده حذف و نام «معاونت‌های ذیربط در ریاست جمهوری» جایگزین آن شود
۴	تبصره «۵» ماده (۲۰) شورای عالی استان‌ها در اجرای بودجه استانی نظارت داشته و دستگاه‌های مربوطه موظفند در صورت درخواست گزارش‌های سالیانه بودجه را در اختیار شورای عالی استان‌ها قرار دهد	—	نقطه ضعف و پیشنهاد اصلاحی: این تبصره از آن جهت که منجر به تأسیس نهادهای موازی با دیوان محاسبات می‌شود، محل ایراد و تأمل است. البته اگر نظارت پیش بینی شده در این تبصره در راستای نظارت دیوان محاسبات باشد، می‌تواند هم تأسیس مفیدی تلقی شود. با این حال، تصریح در این مورد ضروری به نظر می‌رسد

نقاط ضعف و قوت و پیشنهادهای	قانون شوراهای اسلامی	طرح «افزایش کارآمدی شوراهای اسلامی استانها»	ردیف
<p>نقطه ضعف و پیشنهاد اصلاحی: اساساً شوراهای هیچ رابطه ارگانیک یا ساختاری با مجلس شورای اسلامی ندارد بلکه شوراهای در قالب عدم تمرکز محلی در مقام اعمال صلاحیت‌های قوه مجریه در هر حوزه جغرافیایی به موجب قانون تشکیل و با هدف جلب مشارکت مردمی در تمثیلت امور اجرایی محلی فعالیت می‌نمایند. بنابراین این ماده مغایر تفکیک و استقلال قوای مطرح در اصل پنجاه و هفتم قانون اساسی خواهد بود و پیشنهاد حذف آن می‌گردد</p>	—	ماده (۲۲) اولین جلسه شورای عالی استانها با دعوت رئیس یا یکی از نواب رئیس مجلس برگزار شود	۵

نتیجه‌گیری

این طرح با هدف تقویت شورای استان و شورای استان‌ها تهیه شده است. این تقویت را می‌توان در حوزه اختیارات و وظایف شورای استان، شیوه انتخاب اعضای شورای استان، صلاحیت‌های اعضای شورای استان و اختیارات شورای عالی استان‌ها ملاحظه کرد. برخی از مواد پیشنهادی این طرح با برخی از اصول قانون اساسی در تضاد بوده، در صورت رفع این تضادها این طرح می‌تواند تقویت شورای استان را موجب شود و به دنبال آن پاسخگویی دستگاه اجرایی به همراه داشته باشد و از این رو تا حدودی برخی از خواسته‌های محلی را به سمت خود سوق دهد و از مراجعات عمومی به سمت نمایندگان مجلس بکاهد.

شماره مسلسل: ۱۰۲۱۴	شناسنامه گزارش
<p>عنوان گزارش: اظهارنظر کارشناسی درباره: «طرح افزایش کارآمدی شوراهای اسلامی استان‌ها»</p>	
<p>نام دفاتر: مطالعات سیاسی (گروه سیاست داخلی)، مطالعات حقوقی تهیه و تدوین: محمدرضا شمس مدیر مطالعه: محمدرضا شمس ناظر علمی: ابوذر گوهری مقدم متقاضی: کمیسیون مشترک (شوراها و امور داخل کشور، اجتماعی، امنیت ملی و سیاست خارجی، قضایی و حقوقی) همکار: محمد جواهری همکاران خارج از مرکز: — اظهارنظرکنندگان خارج از مرکز: — سرپرستار: حسین صدری‌نیا واژه‌های کلیدی: —</p>	
<p>تاریخ شروع مطالعه: ۱۳۸۸/۱۱/۱۷</p>	
<p>تاریخ خاتمه مطالعه: ۱۳۸۹/۲/۱۶</p>	
<p>تاریخ انتشار: ۱۳۸۹/۲/۱۸</p>	